

Ispitna pitanja iz Matematike 1 2010/11

1. Definirajte relaciju implikacije pomoću tablica istinitosti. Objasnite na primjeru i dokažite formulu za negaciju implikacije $\neg(p \Rightarrow q) \equiv p \wedge \neg q$.
2. Definirajte i objasnite na primjeru pravila zaključivanja modus ponens i modus tollens.
3. Dokažite de'Morganovo pravilo:

(a) Za sudove $\neg(p \wedge q) \equiv \neg p \vee \neg q$;

(b) Za skupove $(A \cap B)^c = A^c \cup B^c$. Nacrtajte odgovarajući Vennov dijagram.

4. Objasnite dokaz metodom suprotnog. Dokažite da je $\sqrt{2}$ iracionalan. Da li je broj 0.36 beskonačnog decimalnog zapisa racionalan ili iracionalan? Obrazložite odgovor.
5. Metodom matematičke indukcije dokažite:

$$1^2 + 2^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}, \forall n \in \mathbb{N}.$$

6. Na koji način se grafički testira da li je neka krivulja (a) funkcija ; (b) bijekcija? Pokažite to na primjerima trigonometrijskih funkcija i objasnite definiciju arkus funkcija.
7. Definirajte pojam niza i limesa niza. Na primjeru niza $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$, $a_n = \frac{n}{n+1}$ objasnite $(\varepsilon - n_0)$ -definiciju limesa niza za $\varepsilon_1 = 0.001$ i $\varepsilon_2 = 10^{-5}$. Dokažite da je $\lim_{n \rightarrow +\infty} a_n = 1$.
8. Napišite iskaz teorema o limesu sume, produkta i kvocijenta dva konvergentna niza. Dokažite jednu od navedenih tvrdnji i izračunajte $\lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{3n-1}{n^2} - \frac{1-3n}{n+1} \right) \cdot \sqrt[n]{n}$.
9. Definirajte gomilište niza. Odredite limes i/ili gomilište nizova:

(a) $a_n = \frac{\sin n}{n}$; (b) $a_n = \cos(n\pi) + \frac{1}{n}$.

10. Grafički objasnite da (a) svaki ograničeni niz ima barem jedno gomilište.
(b) da je svaki rastući odozgo ograničeni niz konvergentan.
11. Što je supremum nekog podskupa od $\mathbb{R}$. Dokažite da je svaki rastući odozgo ograničeni niz konvergentan.
12. Dokažite Bernoullijevu nejednakost. Dokažite da je $\lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt[n]{a} = 1, a > 0$.
13. Definirajte pojam limesa funkcije ($(\varepsilon - \delta)$ – definiciju). Odredite limes funkcije $L = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - x^2 + x - 1}{x - 1}$, te za dani $\varepsilon = 0.1$ nađite odgovarajući parametar $\delta > 0$ tako da bude ispunjen uvjet iz definicije limesa funkcije. Dokažite da je $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - x^2 + x - 1}{x - 1} = 1$.
14. Napišite iskaz teorema o osnovnim aritmetičkim operacijama s limesom funkcije, o limesu sume, produkta i kvocijenta funkcija. Dokažite jednu od navedenih tvrdnji.
15. Definirajte i objasnite neprekidnost funkcije. Nacrtajte grafove funkcija $f(x) = \frac{x^3 - x^2 - 2x}{x^2 + x}$ i njenog proširenja po neprekidnosti $\hat{f}(x)$.
16. Odredite $\lim_{x \rightarrow 0} g\left(\frac{\sin x}{x}\right)$ ako je (a) $g(x) = e^x$ (b) $g(x) = \begin{cases} x & ; \text{ ako je } x < 1 \\ x - 1 & ; \text{ ako je } x \geq 1 \end{cases}$. Uz koje uvjete vrijedi: $\lim_{x \rightarrow x_0} g(f(x)) = g\left(\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)\right)$?
17. Objasnite definiciju derivacije preko problema tangente. Izračunajte derivaciju funkcije $f(x) = \sin x$ u točki $x_0 = \frac{\pi}{3}$ po definiciji i napišite jednadžbu tangente na graf te funkcije u točki $P\left(\frac{\pi}{3}, \frac{1}{2}\right)$.
18. Dokažite po definiciji derivacije funkcije da je $(e^x)' = e^x$.
19. Dokažite da je svaka derivabilna funkcija u točki neprekidna u točki. Da li vrijedi obrat tvrdnje? Potkrijepite vaš odgovor primjerom.

20. Dokažite teorem o derivaciji sume, umnoška i produkta funkcija. Izračunajte:
(a) $(x^{-n})'$ (b) $(tgx)'$.
21. Dokažite teorem o derivaciji kompozicije funkcija. Ako je $f(x) = \alpha \cdot \ln x$, $g(x) = e^x$ izračunajte $(x^\alpha)'$ kao derivaciju kompozicije $g(f(x))$.
22. Izvedite izraz za derivaciju inverzne funkcije. Izračunajte $(\arcsin x)'$.
23. Na primjeru pokažite kako se ispituju intervali monotonosti i određuju lokalni ekstremi funkcije pomoću derivacija. Grafički objasnite vezu između rasta i pada funkcije i derivacije.
24. Grafički objasnite i dokažite Fermatov teorem. Da li Fermatov teorem daje dovoljne uvjete za lokalne ekstreme. Objasnite na primjeru.
25. Grafički objasnite ispitivanje intervala zakrivljenosti i određivanje točaka infleksije pomoću druge derivacije. Opišite postupak na primjeru.
26. Dokažite najjednostavniju varijantu L'Hospitalovg pravila i navedite primjer u kojem se koristi.